

Kilenc új város

Az önkormányzati és területfejlesztési miniszter előterjesztésére, a köztársasági elnök határozata alapján 2007. július 1-től az alábbi települések kaptak városi címet: Baranya megyében Kozármisleny, Békésben Körösladány, Borsod-Abaúj-Zemplénben Alsózsolca, Komárom-Esztergom megyében Ács, Pest megyében Biatorbágy, Maglód és Törökbálint, Szabolcs-Szatmár-Beregben Mándok, Vas megyében pedig Bük. A városavató ünnepségeket július 6. és szeptember 15. között rendezték. A kilenc település közül csupán 3 településnek van főépítésze, ezek Biatorbágy, Bük és Törökbálint.

Idén 19 önkormányzat képviselő-testülete kezdeményezte a várossá nyilvánítást az önkormányzati és területfejlesztési miniszternél január 31-ig. A miniszter a kezdeményezések értékelésére a településtudomány, a közgazdaságtan, a közigazgatás- és műszaki tudományok, az országos

önkormányzati érdekképviseleti szervezetek, a KSH képviselőjéből és más szakemberekből álló bizottságot kérte fel. Ezt követően május végén megtette javaslatát a köztársasági elnöknek, hogy mely települések váljanak idén júliustól hazánk legfiatalabb városaivá. A minisz-

ter figyelembe vette az előterjesztéséhez a bizottság javaslatait és a pályázatok apparátus által készített szakmai elemzését, értékelését is.

A köztársasági elnök a szabályozás szerint június végéig hozta meg döntését, melyet – a miniszteri ellenjegyzést követően – a Magyar Közlönyben is közzétett, határozata pedig július 1-jén lépett hatályba. Ettől a naptól viselhetik városi címüket az érintett települések.

Az Ötv. úgy fogalmaz, hogy a nagyközségi önkormányzat a várossá nyilvánítást akkor kezdeményezheti, ha „a városi cím használatát fejlettsége, térségi szerepe indokolja”. Ugyanakkor a részletes értékelési szempontok között nagy súllyal merül fel a kiegyensúlyozott gazdálkodás, a

Az ezredforduló óta benyújtott kérelmek száma évenkénti bontásban

Év	Kezdeményezések száma
2000	36
2001	23
2003	12
2004	25
2005	22
2007	19

Megjegyzés: A törvényi szabályozás alapján az önkormányzati választások évében nem kezdeményezhető várossá nyilvánítási folyamat.

teljes közműhálózati kiépítettség, az alacsony munkanélküliségi ráta, a teljes alapellátó intézményrendszer, a működő kulturális és sportélet, a fejlett civil társadalom és a településfejlesztési, vagy nem utolsósorban a városi megjelenés igénye is.

Összesen 298 település nevezheti magát várossnak.

Információk a 2008. évi pályázatok készítéséhez: Az Önkormányzati és Terü-

Tájékoztató a Főépítési és Az Év Főépítésze Életmű-díj 2007 átadásáról

Idén nyolcadik alkalommal Pápa városában adták át AZ ÉV FŐÉPÍTÉSZE díjat amelyet Nagykanizsa önkormányzata és az Országos Főépítési Kollégium 2000-ben alapított. Eddig összesen tizennégyen részesültek a díjban: 2000-ben Szilágyi István [† 2005. 12. 05.] és Zábránszky Pap Klára, 2001-ben Philipp Frigyes és dr. L. Szabó Tünde DLA [† 2004. 10. 15.], 2002-ben Gömör János és Dr. Sersliné Kócsi Margit, 2003-ban Bodonyi Csaba DLA és Körmendy János, 2004-ben Beniczky Péter [Főépítési Életmű-díj, † 2006. 08. 28.] és Sáros László DLA, 2005-ben Filippinyi Gábor [Főépítési Életmű-díj] és Virányi István, 2006-ban Dr. Schneller István [Főépítési Életmű-díj] és Béres István. Augusztusban a Pápan tartott XII. Országos Főépítési Konferencián Virányi István, az Országos Főépítési Kollégium leköszönő elnöke és Dr. Winkler Gábor, Pápa város főépítésze adta át a díjakat.

FŐÉPÍTÉSI ÉLETMŰ-DÍJ-ban részesült: Dr. Tóth Zoltán,

okl. építészmérnök, nyugdíjas dél-dunántúli területi főépítész négy évtizedes, meghatározó emberi személyiséggel és kiváló szakmai tudással végzett főépítési tevékenységéért, az első Főépítési Kollégium létrehozásáért, irányításáért és működtetéséért, tudományos, oktatói, területi főépítési irodai, szakmai közéleti munkájáért.

Virányi István és Dr. Tóth Zoltán

Salamon Ferenc

AZ ÉV FŐÉPÍTÉSZE ÉLETMŰ-DÍJ

2007-ben részesült: Salamin Ferenc okl. építészmérnök, Szerencs város és Zebegegy község főépítésze két évtizedes, a szerves építészetet képviselő főépítési tevékenységéért, amelyet határozottan, emberközelinél módon végez úgy, hogy az építészeti értékek létrehozásával a települések szépsége haszonná válik.

FŐÉPÍTÉSZEK AZ ÖNKORMÁNYZATOKBAN

Az idei évben az önkormányzati miniszterhez várossá nyilvánítási kérelemmel fordultak az alábbi nagyközségi önkormányzatok

Ssz.	Település	Megye
1.	Ács	Komárom-Esztergom
2.	Alsózsolca	Borsod-Abaúj-Zemplén
3.	Biatorbágy	Pest
4.	Bodajk	Fejér
5.	Bük	Vas
6.	Csákvár	Fejér
7.	Egyek	Hajdú-Bihar
8.	Kál	Heves
9.	Kozármisleny	Baranya
10.	Körösladány	Békés
11.	Maglód	Pest
12.	Mándok	Szabolcs-Szatmár-Bereg
13.	Medgyesegyháza	Békés
14.	Onga	Borsod-Abaúj-Zemplén
15.	Pusztaszabolcs	Fejér
16.	Tápiószentmárton	Pest
17.	Törökbálint	Pest
18.	Újkígyós	Békés
19.	Vajszló	Baranya

Megjegyzés: A táblázatban a városi címet elnyert települések félkövérrel vannak jelölve.

letfejlesztési Minisztériumon belül a várossá nyilvánítási eljárás szakmai előkészítését – a korábbi átszervezéseket követően – a Területfejlesztési és Építészeti Szakállamtitkárság alá tartozó Területrendezési és Településügyi Főosztály Településfejlesztési és Településüzemeltetési Osztálya végzi.

A pályázni kívánó nagyközségek munkájának segítése érdekében az osztály felvilágosítást ad a várossá nyilvánítási eljárás szabályozásáról, a kezdeményezés tartalmi és formai követelményeiről, az előző évek pályázatkészítésének tapasztalatairól.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően, az önkormányzat képviselője megtekintheti a minisztériumban az előző évi előter-

jesztések formai-szerkezeti felépítését. Ennek kapcsán választ kaphatnak a már felmerült kérdésekre. Mint arról korábban volt szó, az értékeléshez a szakfőosztály szükségesnek tartja a települések helyszíni bejárását. Ennek keretében szintén lehetőség van egyeztetésre, a felmerült problémák tisztázására, a technikai jellegű tudnivalók megbeszélésére.

A várossá nyilvánítási eljárással és a pályázatok elkészítésével kapcsolatos kérdéseikkel *Hajagos-Tóth Zsóka* településfejlesztési referenst kereshetik meg.

Cím: 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. II. emelet 58.,
Telefon: 06-1-441-7827,
E-mail: hajagos-toth.zsoka@meh.hu

■ **Tisztújítás.** A 2004 szeptemberében Sümegen 3 évre megválasztott Országos Főépítési Kollégium mandátuma lejárt. A XII. Országos Főépítési Konferencián, Pápán augusztusban tisztújítás volt, 3 évre megválasztották a Kollégium elnökét, elnökhelyettesét, tagjait. **Elnök:** Philipp Frigyes, Vác város főépítésze. **Elnökhelyettes:** Dr. Sersliné Kócsi Margit, Ferencváros (IX. ker.) főépítésze. **Megyei főépítészek:** Mészáros János, Jász-Nagykun-Szolnok megye főépítésze, Páli Zsuzsanna, Fejér megye főépítésze. **Megyei jogú város főépítésze:** Cséfalvay Gyula, Eger főépítésze, Kuslits Tibor, Sopron főépítésze. **Fővárosi kerületi főépítész.** Dr. Aczél Péter, Budavár (I. ker.) főépítésze. **Települési főépítészek:** Alföldiné Petényi Zsuzsanna (Szentendre), B. Nagy Helga (Dorog, Piliscsaba), Krizsán András (Pula), Papp Zoltán Tamás (Sümege, Tapolca) főépítésze, a MUT Főépítési Tagozat elnöke, Rátkai Attila (Mezőkövesd), Sáros László DLA (Fót). **Társult települési/kistérségi főépítés:** Nyeste László, Monor és Térsége Főépítési Kistérségi Társulás főépítésze (Monor székhellyel), Monor város főépítésze. **Nyugdíjas főépítész:** Karmazin József, Nagykanizsa m. j. város ny. Főépítésze. **Tanácskozási joggal meghívottak:** Fegyvernek Sándor országos főépítész (ÖTM), Belezay Éva, Budapest főváros ideiglenesen kinevezett főépítésze. **Állami főépítések képviselő útján - ülésenként egy fő részvételével:** Keresztes Sándor, nyugat-dunántúli állami főépítész – Győr, Csohány Klára, közép-dunántúli állami főépítész – Székesfehérvár, Virányi István, dél-dunántúli állami főépítész – Kaposvár, Dr. Hajnóczy Péter, Közép-magyarországi állami főépítész – Budapest, Bernáth Mihály, észak-magyarországi állami főépítész – Ege, Arató András István, Észak-alföldi állami főépítész – Debrecen, Körtvélyesi Csaba, Dél-alföldi megbízott állami főépítész – Szeged. Önkormányzati főépítész szakmérnök hallgatók – 1 fő delegált. **Titkár:** Zábránszky Pap Klára. **Országos Főépítési Kollégium**, 1903 Budapest, Pf. 314. • *Iroda:* VII. Kéthly Anna tér 1. II. em. • *Titkár:* e-mail: papklara@dunakanyar.net, telefon20/326-9694

■ **Javaslat Kós Károly-díjra.** Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium hirdetménye a 2007. évi Kós Károly-díjak adományozásáról

A miniszteri rendelettel szabályozott Kós Károly-díj a települési értékvédelem, környezetépítés, valamint hagyományápolás területén végzett kiemelkedő, eredményes – egyéni vagy csoportos – munkáért adható adható miniszteri kitüntetés. Évente három személynek adható egyéni, és három szervezetnek vagy csoportnak adható közösségi Kós Károly-díj. A díjjal emléklapok, az adományozást igazoló oklevél és pénzjutalom jár.

Az egyéni díjat ugyanaz a személy legfeljebb kétszer, a közösségi díjat ugyanaz a szervezet vagy csoport legfeljebb egyszer kaphatja meg.

A díjak átadása 2007. december 16-ához, Kós Károly születé-

sének évfordulójához kapcsolódik.

A díjat a Kós Károly-díj Bizottság javaslata, illetve dr. Szaló Péter területfejlesztési és építészeti szakállamtitkár előterjesztése alapján *Bajnai Gordon* önkormányzati és területfejlesztési miniszter adományozza. A Kós Károly-díj Bizottság elnöke *Fegyvernek Sándor* országos főépítész, főosztályvezető, a bizottság tagjai *Ekler Dezső, Körmeny Imre, Okrutay Miklós, Philipp Frigyes* és *Ráday Mihály*. A bizottság titkára *Zsilinszky Gyula* (tel: 06 1 441 7779, e-mail: gyula.zsilinszky@meh.hu). A díjadományozására – más javára, kellő megalapozottsággal – bármely magyar állampolgár, vagy magyarországi intézmény, illetve szervezet javaslatot tehet. *Határidő:* október 12. péntek, 14.00 óra

További információ és letölthető adatlap a www.otm.gov.hu honlapon.

Kós Károly-díj Bizottság

Az év akadálymentes épülete 2006

Hetedik alkalommal hirdette meg *Az év akadálymentes épülete* elnevezésű építészeti nivódíj pályázatot az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Építésügyi és Építészeti Főosztálya. A pályázatot ez évben is a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht. gondozta. *Az év akadálymentes épülete 2006* díjat két épület kapta megosztva. Határidőre, hasonlóan az előző évekhez, 21 településről 22 pályamű érkezett. Olyan új építésű vagy felújított közhasználatú épületekkel, illetve azok építészeti-műszaki részletmegoldásaival lehetett pályázni, amelyeknél a tervezők az akadálymentesítést a jogszabályi követelményeknek megfelelően és kiemelkedő építészeti színvonalon oldották meg.

A zsűriben részt vett az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, a Magyar Építész Kamara és a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, a Magyar Mérnöki Kamara, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium és az Egészségügyi Minisztérium. Elnöke *Fegyvernek Sándor* országos főépítész, az ÖTM főosztályvezetője volt. A pályázati anyagok előzetes építészeti és műszaki megoldásainak értékelése alapján a zsűri 12 épületet tekintett meg, majd döntött a pályázat eredményéről.

A döntésnél a megközelíthetőség, a használhatóság, a kezelhetőség, a biztonság és a felismerhetőség, a komplexitás, valamint az építészeti minőség szempontjait vették figyelembe.

Az idei pályázat sajátossága, hogy egyszerre több olyan intézmény is jelentkezett, amelyet Phare-támogatással akadálymentesítettek. Az elmúlt években előfordult, hogy nem ítélték oda Az év akadálymentes épülete címet, mert a bíráló bizottság nem talált minden szempontból hibátlan épületet.

Az idén először – megosztva – két épület kapta ezt a címet, jelentősége és minősége okán: az egyik a nyíregyházi Esélycentrum, amelyet hajdani laktanyaépületekből építettek át a fogyatékkal élő emberek számára, a másik a veszprémi Idősek Otthonháza. Az elismerésben a megrendelő, a tervező és a kivitelező közösen részesülnek.

Az év akadálymentes épülete címben és 1 000 000 forint összegű díjazásban részesült: a Nyíregyháza, Esély Centrum épület, (Nyíregyháza, Tiszavasvári u. 41.). Tervező: *Balázs Tibor* vezető tervező, A-Studio '90 Építész Tervező Kft.

(A további díjazottak és információ: www.vati.hu)

■ **Építésügy 2007.** Megjelent az építésügyi célleírányzatról szóló 18/2007. (VIII. 9.) ÖTM rendelet. Az előírányzat bevételei az Étv. 50. § (2) bekezdésében meghatározott feladatok támogatására szolgálnak. Az előírányzat felhasználására vonatkozó pályázatokat a feladatterv alapján az ÖTM Építésügyi és Építészeti Főosztály írta ki és tette közzé a minisztérium hivatalos lapjában, valamint a honlapján (www.otm.gov.hu). **Beadási határidő:** 2007 október 7.

A pályázat és mellékletei teljes terjedelemben letölthetők a www.onkornet.hu honlapról.

CSÜTÖRTÖKI ISKOLA

Akad itt valaki, aki tudna tenni valamit?

Faluszeminárium

A Falufejlesztési Társaság és a Magyar Építőművészek Szövetsége nagy sikerű csütörtöki iskola sorozata 2007 őszén is folytatódik a MÉSZ székházban. Ha falvaink felét-harmadát érintő aprófalvak megállíthatatlannak tűnő előregedését, elszegényedését, elmaradottságát tekintjük, joggal kérdezhetjük: akad itt valaki, aki tudna tenni valamit? Hiába a rátermettség, a szorgalmas polgármesterek igyekezete.... a hatékonyság és gazdaságosság jegyében megszüntetett Volánjáratok és vasúti szárnyvonalak példái, a több mint 100 gyereket befogadó és mégis felszámolt falusi iskolák, tönkrement vegyesboltok szomorú esetei jelzik a folyamatokat. Aki tud, menekül. De mi lesz az ez idáig mindig megújuló falvainkkal? Ezekre a problémákra, kérdésekre keresi a választ a Falufejlesztési Társaság és a Magyar Építőművészek Szövetségének közös programsorozata, az immár két éve útjára indított CSÜTÖRTÖKI ISKOLA faluszemináriumunk.

Tervezett időpontok és meghívott előadók:

szeptember 13: Dr. Ónodi Gábor – Az alföldi tanyák

október 18: Dr. Szaló Péter – Vidékfejlesztés

november 8: Lapos József – Hegyközségek

december 13: Dr. Meggyesi Tamás – Szakrális terek

Előadások kezdete: 17 óra. Cím: 1088 Budapest, Ötpacsirta u. 2, MÉSZ székháza. Krizsán András, építész, Falufejlesztési Társaság. Tel: (30) 999-0027

A rovatot Zábránszky K. Klára szerkesztette.